

Het zijn bijzonder tijden

Het is een open deur, als we zeggen, dat we in bijzondere tijden leven. We begonnen dit jaar in een situatie waarin het goed gaat met het land, we economische voorspoed kennen, de werkloosheid alleen maar daalt, de lonen stijgen, de welvaart toeneemt maar waarin we ook een aantal problemen kennen. Er is een groot tekort aan betaalbare woningen, we staan voor een energierevolutie op weg van fossiele naar hernieuwbare energie, vanuit het oosten en zuiden zien we grote migratiestromen, de internationale politiek wordt gedomineerd door het botsen van machtsblokken (Amerika vs China vs Rusland) en Europa staat er machteloos naar te kijken. Binnen onze gemeente beginnen de eerste financiële zorgen rondom de oplopende kosten in het sociaal domein zich aan te dienen.

En dan zijn er begin januari ineens berichten van een nieuw virus in China wat razendsnel te kop op steekt. Binnen drie maanden legt dit virus, via Italië, ook heel Europa lam en gaat Nederland medio maart in een zogenaamde intelligente lockdown. Hele sectoren worden zwaar geraakt, met name de horeca, de evenementenbranche, de cultuursector, het openbaar vervoer en elke andere bedrijfstak die met groepen mensen te maken heeft. Want we moeten afstand houden, thuis blijven en niet langer bij elkaar over de vloer komen of elkaar ontmoeten. De digitalisering heeft nog nooit zo'n snelle groeisput gekend als het afgelopen jaar waarin miljoenen Nederlanders, misschien wel voor het eerst, kennismaakten met Zoom, Skype, Teams of hoe de communicatieprogramma's ook heten. Als er één sector is die booming is als gevolg van deze crisis, dan is het de IT sector en dan vooral de datacenters die als paddenstoelen uit de grond rijzen om onze gedigitaliseerde communicatiebehoefte te kunnen bevredigen.

Ook in onze gemeente is dat gevoeld. Veel mensen, en ondernemers, voelen de gevolgen van deze

pandemie. Ook het bestuurlijk werk heeft na 12 maart moeten zoeken naar een passende werkwijze; wat doen we digitaal en wat kan nog fysiek. En die puzzel blijft nog wel even, want een medicijn of een vaccin is er nog niet. De verwachtingen zijn dat we ook heel 2021 nog wel gedomineerd worden door maatregelen als gevolg van dit virus en dat we pas in 2022 kunnen gaan herstellen.

Gemeentefinancien

En ondertussen staan de gemeentelijke financiën zwaar onder druk. Nadat de ChristenUnie-SGP bij de vorige begrotingsbehandeling al de noodklok luidde, wat toen door de raad en het college niet werd opgepakt, moest de wethouder in januari ons toch een groot financieel tekort voor 2019 en 2020 melden als gevolg van de stijgende vraag in de jeugdzorg en de WMO; een extra tekort van 1,5 miljoen euro. Wij hadden op grond van de cijfers van de monitor daar al voor gewaarschuwd. In overleg met een raads werkgroep financiële keuzes werd vervolgens gezocht naar mogelijkheden om enerzijds de kosten terug te brengen en anderzijds bronnen van inkomsten te vinden. De noodzaak daarvan werd nog eens vergroot omdat in september, pal voor het verschijnen van deze begroting waar we nu over spreken, er opnieuw een extra onvoorzien tekort van 1 miljoen euro boven tafel kwam. Zelfs het ombuigingspakket wat het college nu voorlegt is niet voldoende om die tekorten op te lossen; er ontstaat in 2021 een tekort van 6 ton, dankzij de septembercirculaire teruggebracht tot € 170.000.

In het ombuigingspakket zitten pijnlijke keuzes. De cultuursector moet fors inleveren. Maar ook het preventieve voorveld in het sociaal domein wordt extra gekort; voornamelijk weliswaar pas in 2022, maar past dit nu bij een gemeente die juist in preventie wil investeren? Wij denken van niet. Zo wil het college de coördinator CJG schrappen. Maar juist een goed functionerend CJG kan van vitaal belang zijn om

problemen rondom opvoeden en gezinssituaties in “gewone gezinnen” te bestrijden.

Oorzaak stijging in jeugdzorg?

Het SCP concludeerde in 2017 al dat de “jeugdhulp zonder verblijf vaker wordt gebruikt door “relatief weinig kwetsbare mensen”” (bron: Overall rapportage sociaal domein 2017: wisselend bewolkt). Met andere woorden; de stijging zit niet bij de klassieke multiprobleem gezinnen, maar kennelijk eerder bij de “doorsnee-gezinnen”.

In dat verband geeft het rapport “Het groeiend jeugdzorggebruik; Duiding en aanpak” van het Nederlands Jeugd Instituut uit 2019 een heldere analyse van de huidige problematiek in Nederland waar het de Jeugdzorg betreft.

“In de eerste plaats ontwikkelingen in het opgroeien en opvoeden van kinderen. Psychosociale problematiek lijkt niet toe te nemen, wel het aantal echtscheidingen, prestatiedruk en problematisch sociale media gebruik. Maar er is ook een hoge geluksnorm, gewone obstakels worden benaderd als een probleem ... En de verantwoordelijkheid voor het succes van die onderneming wordt vooral neergelegd bij het individuele gezin en veel minder bij de samenleving.

De tweede hoofdfactor is het nieuwe stelsel. De overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten heeft de zorgaanbieders en de gemeenten opgezadeld met een loodzware taak. De zorgaanbieders moeten meer mensen zorg bieden. Tegelijkertijd krijgen ze te maken met verschillende gemeenten met elk hun procedures en kwaliteitseisen, en met kortingen op tarieven. De gemeenten op hun beurt staan voor de opgave om het zorggebruik te verminderen door een transformatie van het stelsel. Maar ze hebben weinig invloed op de instroom via belangrijke verwijzers naar de jeugdzorg: artsen en rechters. Soms vallen er dingen onder jeugdzorg, zoals dyslexiezorg, waarvan de vraag is waarom de gemeente daarvoor

verantwoordelijk is.....

De derde hoofdfactor betreft de hoge verwachtingen over en tegelijkertijd de beperkte stand van ontwikkeling van de preventie en de jeugdzorg. Professionals lijken veiligheidshalve vaak te kiezen voor de inzet van zorg, terwijl de resultaten van die zorg beperkt zijn. De kennisontwikkeling in de sector is namelijk nog relatief jong. Tegelijk wordt bestaande kennis te weinig gebruikt. Dat stuwt het aantal kinderen en jongeren dat in zorg zit omhoog.”

Dit soort analyses en conclusies zijn van vitaal belang om het juiste preventiemiddel in te zetten. Waar leggen we de focus om de stijging in de vraag in te dammen?

Het NJI doet ook een aantal aanbevelingen. Eén daarvan willen we expliciet noemen: “Focus op de aanpak van concrete maatschappelijke vraagstukken ..... (die) verschillen per gemeente. Een goed begin zijn de tien veelvoorkomende vragen en problemen van kinderen en jongeren in een gemeente, bijvoorbeeld schooluitval, en enkele bijzondere groepen, zoals gezinnen met huiselijk geweld.”

Precies om die reden hebben wij de afgelopen jaren, bij het opstellen van het Jeugdbeleidplan (JBP), aangedrongen op een grondige oorzakaanalyse; waar komt in onze gemeente die stijging vandaan? Wij hebben dat eerlijk gezegd gemist. En dan kan het preventieve voorveld effectief ontwikkeld worden, waarbij het CJG een spilfunctie zou kunnen krijgen. Een mooi voorbeeld is de door CJG en GGZ opgestarte workshop “Opvoeden en Ouderschap”. Dat soort instrumenten, maar dan bijvoorbeeld ook gericht op de door het NJI gesignaleerde problemen zoals prestatiedruk, social media gebruik en hoge “geluksnorm” verwachtingen, kunnen ouders en kinderen enorm helpen om met beide benen op de grond te werken aan een gezonde gezinssituatie. Wij zullen dus, samen met PvdA/GroenLinks met een

amendement komen om de bezuiniging op de CJG niet door te voeren.

Uiteraard moet het schrappen van een bezuiniging ook een dekking hebben. Wij stellen voor om die te vinden in het schrappen van het programma rondom de MKB-vriendelijkste gemeente en het terugbrengen van de bijdrage aan recreatie en toerisme met 5000 euro. Dit is totaal € 30.000, gelijk aan de kosten voor de coördinator CJG. Hiervoor dienen we een **amendement** in.

OZB niet woningen

Dan is er nog één pijnlijke ombuiging en dat is de forse OZB stijgingen voor niet-woningen. Het college stelt voor die voor eigenaren met 88% en voor gebruikers met 102% te verhogen. Dat lijkt een bizarre maatregel, maar afgezet tegen de tarieven elders liggen onze tarieven nu op ongeveer de helft van het landelijk gemiddelde en op ongeveer 55% van het regionaal gemiddelde. Dus een aanpassing is best te rechtvaardigen. Maar het college wil dat nu in één keer doen in een tijd waarin veel ondernemers het zwaar hebben. En dat vind de ChristenUnie-SGP niet reëel en niet verstandig. Wij vinden dat we naar die gemiddelden toe moeten, maar in een ander tempo. Wij de afgelopen week dus het initiatief genomen om dit via een **amendement** bij te stellen. We hebben gemerkt, dat ook andere fracties daar aanpassingen op willen, maar die staan te ver af van onze gedachten daarover. We komen dus met een eigen amendement waarin we de ondernemers in de eerste twee jaren willen ontzien en streven naar een niveau onder het landelijk gemiddelde. We beseffen dat we voor de komende vier jaar daarmee en gat van ca 2 miljoen in de begroting schieten en daar hebben we geen dekking voor. Bedragen van deze omvang zijn niet zo één-twee-drie te vinden. Dus het tekort in de komende begrotingen zal helaas ten laste van de algemene reserve moeten.

Snijden in eigen vlees

Wel vinden we dat de gemeente de tering naar de nering moet zetten en dan ook vooral naar de eigen organisatie en ambities moet kijken. We zien de apparaatskosten nog steeds stijgen. In de begroting 2020 werd voor 2019 nog een prognose van € 610 afgegeven, in deze begroting zien we dat het op € 692 is uitgekomen. In deze begroting lezen we een prognose voor 2020 van €648, maar we weten inmiddels dat dit enkele tientjes hoger gaat uitpakken. Voor 2021 geeft het college aan € 680 per inwoner. Dat moet anders. Ook de externe inhuur blijft hoog of stijgt zelfs. Onze conclusie is dan ook, dat dit college de eigen apparaatskosten niet onder controle heeft. Als we in staat zijn de apparaatskosten met maar 5% te verlagen (dus naar het begrote niveau van dit 2020), besparen we al anderhalf miljoen euro. Als we daarnaast nog eens scherp kijken naar de beoogde, maar niet noodzakelijke investeringen, bijvoorbeeld de plannen voor de doorvaart De Heul, en die in ieder geval voorlopig On Hold zetten, kunnen we op termijn ons tekort wellicht wel oplossen. Daarom komen wij met een **motie** waarin het college wordt verzocht een plan uit te werken om deze acties uit te zetten en de raad daar uiterlijk 31 maart 2021 over te informeren zodat dit verwerkt kan worden in de kadernota 2022.

Watertoerisme

Het college wil de toeristenbelasting verhogen. De ChristenUnie-SGP steunt dat, want hier is ruimte voor ten opzichte van de regio. Wel vragen wij ons af hoe dit zit met watertoeristen belasting. Op verschillende plaatsen kunnen bootjes aanmeren en overnachten, zij mogen daar vaak 3 x 24 uur blijven liggen, en dumpen hun afval in de containers op bijvoorbeeld de eilanden. Zij betalen hier helemaal

niets voor. Is het college voornemens ook deze groep toeristen te laten betalen voor hun aangenaam verpozen op Ronde Veens grondgebied? We zullen hier voor een **motie** indienen waarin we het college verzoeken na te denken over een aanpak om dit probleem op te lossen.

Duurzaamheid te duur?

Hoewel ook de ChristenUnie-SGP de waarde van verduurzaming inziet, zien we ook dat we ambities aan het uitvoeren zijn, die mede ingegeven zijn door het klimaatakkoord, maar waar wij als gemeente in belangrijke mate zelf de kosten voor dragen. De uitvoering van het Spoorboekje, de medewerking aan de uitwerking van de RES en nu weer het traject rondom de zoekgebieden zijn allemaal extra taken waar (opnieuw) onvoldoende vergoeding tegenover staat. Dus hoewel ons dat aan het hart gaat, is enige temporisering in de huidige tijd van grote tekorten onvermijdelijk.

Mede daarom hebben we ook het grondstoffenplan niet gesteund. Daarnaast zijn wij beducht dat het systeem wat nu ingevoerd wordt, gaat leiden tot zwerfafval, illegale dumping of burencorrupties. Begin eerste met kleine maatregelen die weinig kosten, maar de reductie van het restafval al flink kunnen beïnvloeden. Met de enorme tariefstijging van de AVU, hebben we ook een prima argument naar de inwoner toe. Die ziet zo dadelijk zijn afvalstoffenheffing met bijna 25% stijgen als gevolg van veel hogere kosten voor de verwerking daarvan. Dus de inwoner zou maximaal gemotiveerd moeten zijn om beter te scheiden zodat in de komende jaren die stijging minder kan zijn. Die boodschap moet het college massaal uitzenden. Maar die

boodschap komt nauwelijks aan de orde in het communicatieplan. Onze suggestie vorig jaar over een afvalbarometer komen we nergens meer tegen. We leggen dit idee dus opnieuw per **motie** aan de raad voor.

Het experimenteren met berm beheer is een voor de hand liggende keuze, we zijn erg benieuwd naar de uitkomsten van dit experiment. Het inzaaien met bloemen mengsel is waardevol voor insecten en vogels. Wel vragen wij ons af of er afstemming is tussen gemeente, provincie, agrarische sector en beheerders van natuurgebieden is over hoe het landschap er over 10 of 20 jaar moet uitzien. We zien de biodiversiteit eerder afnemen dan toenemen, er is overlast van ganzen en de weidevogelstand loopt terug. Dat vraagt om een integrale visie met daarbij passende maatregelen over bijvoorbeeld maaien, welke vegetatie nodig is, graslandbeheer, extra aanplant van bomen, struiken en houtopstallen (wat ook de CO2-reductie ten goede komt), etc... We zijn wel benieuwd naar de visie van het college hierop.

Wonen, wonen, wonen

De komende 20 jaar moeten veel woningen gebouwd worden, om onze gemeente vitaal te houden. De wethouder heeft hierover ook een ambitie uitgesproken, die wat ons betreft wel erg ver gaat, maar gezien de bouw mogelijkheden in onze gemeente is deze ambitie ook niet realistisch. We zien dat in de komende jaren de bouwlocaties voltooid worden en er weinig zicht is op nieuwe projecten, terwijl dit wel belangrijk is voor de woningbehoefte in de toekomst. Zonder oprekken van de rode contouren gaat dat niet lukken, dus we horen graag hoe het college

dat gaat regelen.

In de tussentijd doen we een klemmend beroep op het college, en zeker de wethouder RO, om initiatieven serieus te kijken of die kans van slagen hebben en met een positieve grondhouding. Voor senioren worden er nu in ieder geval in Mijdrecht bouwplannen opgestart, maar de starters zijn nog steeds een grote groep die nu in onze gemeente te weinig kansen hebben. Daarom zullen ook de kleine bouwplannen meer aan sociale woningen moeten opleveren om de starters te bedienen. Want die starters nu behouden, is zo dadelijk behoud van gezinnen in de gemeente mits we voor het middensegment voldoende te bieden hebben. Voor de ChristenUnie-SGP zijn gezinnen het fundament voor de samenleving, zij verdienen dan ook goede mogelijkheden op de woningmarkt.

Verkeer

De A2 is één van de drukste snelwegen van ons land en doorkruist onze gemeente, ingeklemd tussen Utrecht en Amsterdam. Samen met de N201 en de N212 verstouwen deze wegen enorm veel verkeer. Het is essentieel om voortdurend na te denken wat kunnen we doen om deze verkeersaders zo goed mogelijk te laten doorstromen, maar niet extra aantrekkelijk maken voor verkeer van en naar Schiphol en Bloemenveiling. We kunnen ons vinden in de denkrichting die de provincie nu uitwerkt over de N201. Wel is belangrijk om op nog meer plaatsen de verkeersstromen van motorvoertuigen en fietsers te scheiden, dit bevordert de veiligheid en de doorstroming. In de kernen moet rekening gehouden worden met de functie en capaciteit van de wegen, sommige wegen worden zwaar overbelast (bijv. Herenweg Vinkeveen). Wat gaat het college doen om ook op deze wegen de veiligheid te garanderen voor de

fietsers en de wegen te ontlasten? Nu het college onze motie over sponsoring van bankjes gaat uitvoeren, zien we kansen voor meer bankjes in het buiten gebied voor fietsers of wandelaars even kunnen uitrusten en van het mooie uitzicht genieten, natuurlijk met de bij behorende afvalbak.

Handhaving

In de komende jaren is er minder geld beschikbaar voor handhaving. Het college is van mening dat indien het bestemmingsplan plasseengebied klaar is er minder handhaving nodig is. De ChristenUnie-SGP is hiervan nog niet overtuigd. Doordat er waarschijnlijk meer mag op de legakkers zullen deze ook meer mensen aan trekken, waardoor ook de veiligheid op het water in het geding komt. Gezien de vele bijna ongelukken en de (gelukkig nog maar) enkele daadwerkelijke ongelukken is het van groot belang dat er voldoende toezicht op het water is. Het is ook erg belangrijk dat de handhavers van de verschillende instanties beter samenwerken, hierdoor kan er zonder extra kosten toch vaker controle op het water zijn, en de handhavers elkaar aflossen. Om de overtredingen op het water tegen te gaan kan ook intensiever gecontroleerd worden op vaarbewijs en boot uitrusting (bv aanwezigheid brandblusser). Dit geeft ook meer contact momenten tussen boot eigenaar en handhaver.

Ten slotte

We begonnen onze algemene beschouwingen met een beschouwing over de bijzonder tijden waarin we leven en de effecten van de huidige pandemie.

COVID-19, een onzichtbaar virusje, zette ons land, onze economie stil. De gedachte kan opkomen; het lijkt wel alsof God ons toespreekt “zeg mens, wie denk je dat je bent, jij die denkt dat alles maakbaar is, dat je het zonder Mij wel af kunt, kijk eens hoe

kwetsbaar en nietig je bent”.

Daarnaast zien we ontwikkelingen in ons land, die ons grote zorgen baren. De steeds agressievere vormen van demonstreren, journalisten die belaagd worden, politici die hetzelfde overkomt, de verruwing en vergroving op straat en in de (social) media, de doorslaande polarisatie en complottheorieën die soms met veel (verbale) agressie gebracht worden, de georganiseerde misdaad – met name de drugscriminaliteit – die onbeheersbaar lijkt te worden. We zijn van Gods Woord losgeslagen en betalen de prijs daarvoor.

In dat verband is wat ons betreft van belang wat Rusland-journalist William Immink onlangs in een interview zie: *“Daarnaast valt er van de Sovjet-Unie te leren hoe het niet moet. Men heeft daar zeventig jaar geprobeerd God te verbannen en nu zie ik in het Westen een soortgelijke beweging. Waardevolle Bijbelse normen en waarden worden afgebroken; alles moet kapot. In Rusland knappen ze de kerken wel weer op en proberen ze voort te bouwen op de orthodoxe traditie, maar het geloof is ingeslapen. Mensen lezen niet in de Bijbel en kennen niet zoiets als bekering. De corruptie en oneerlijkheid tieren welig. We moeten in*

het Westen echt terug naar de christelijke basis onder onze maatschappij, anders komt het niet goed”.

Helaas merken we dat we ook in christelijke kring hier niet vrij van zijn. Ook daar zie ik ontwikkelingen van verharding en polarisatie die zich moeilijk verdragen met de boodschap van Christus “wie van u de belangrijkste wil zijn, die moet uw dienaar zijn”.

De apostel Paulus schreef het 19 eeuwen geleden al in de brief aan zijn jonge geloofsgenoot Timotheus: *“Want er komt een tijd dat de mensen niet meer zullen willen luisteren naar de gezonde waarheid van het geloof. Omdat ze liever andere dingen horen, zullen ze zelf leraren uitzoeken die hen leren wat ze graag willen horen. Ze zullen niet meer willen luisteren naar de waarheid, maar alleen maar naar verzinsels. Maar jij moet helder blijven denken, Timoteüs, wát er ook gebeurt. Verdraag de moeilijkheden. Breng de mensen het goede nieuws en doe alles wat bij je taak hoort.”*

De ChristenUnie-SGP wenst het college, de raad en alle inwoners, gelovig en ongelovig, van deze mooie gemeente dat ze die boodschap, dat goede nieuws wat in de Bijbel te vinden is, gaan ontdekken. Omdat dat heilzaam is voor ons leven en onze samenleving.

ChristenUnie-SGP De Ronde Venen

Wim Stam
Raadslid

Ton van Sligtenhorst
Fractie-assistent

Martien Simons
Fractie-assistent